

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri
HYKS-Laboratoriodiagnostiikka

12.11.2001

LMW-HEPARIINIEN PITOISUUSMÄRITYKSESSÄ MENETELMÄ- JA TEKOPAIKKAMUUTOS

- Tutkimus** P-Antifaktori X-aktiivisuus **P-AntiFXa (tutkimusnumero 3828)**
- Tiedustelut** Automaatiolaboratorio, Meilahden sairaala, puh. 471 74330
- Tekstiheys** Ympäri vuorokauden kaikkina viikonpäivinä.
- Näyte** Laboratorioseurannassa näytteenoton oikea ajoitus on tärkeää. Näyte otetaan hoidon alettua ennen seuraavaa pistosta, jotta nähdään pienin pitoisuus ja varmistetaan, että potilaan hepariinipitoisuus on koko vuorokauden ajan hoitoalueella ja 3-4 tuntia injektioista, jotta nähdään maksimipitoisuus (vuotovaaran arviointi).
- Menetelmä** LMW-hepariinien pitoisuusmäärittämisessä mitataan, kuinka paljon tutkittavan plasma inhiboi aktivoitua hyttymistekijä X:a (anti-FXa –aktiivisuus, U/ml). Menetelmämuutoksen yhteydessä luovutaan aikaisemmin käytössä olleista valmistekohtaisista tutkimusnimikkeistä (P-Fragmin ja P-HepaKle) ja otetaan käyttöön yhteinen tutkimusnimike P-AntiFXa. Menetelmä vakioidaan enoksapariinilla (Klexane), mutta se soveltuu sellaisenaan myös daltepariinihoidon (Fragmin) seurantaan. Danaparoidi-pitoisuutta (Orgaran) kuvastava anti-Xa aktiivisuus saadaan kertomalla tulos 0.75:lla. Muiden LMW-hepariinien osalta on syytä ottaa yhteyttä laboratorioon.
- Viitearvot** Tavoite ennen seuraavaa pistosta on 0.3 IU/ml (tukosvaarassa 0.5 IU/ml). Jos potilaalla on vuotovaara, ei pitoisuuden 3-4 t pistoksesta tulisi ylittää 0.7-1.0 IU/ml:aa. Yli 1.5 IU/ml pitoisuuksiin liittyy vuotovaara ja hoito on keskeytettävä.
- Indikaatiot ja tulkinta** Pitoisuusmäärittäykset ovat indisoituja, jos potilaalla on vuoto- tai tukosalttius, antitromboottisten ja fibrinolyttisten lääkkeiden kombinaatiohoito tai munuaisen vajaatoiminta (hepariinivaikutus kumuloituu ja ureiaan liittyvän rombosyyttifunktionhäiriön vuoksi on vuotovaara). Pitoisuuksia seurataan myös dialyysien ja plasmanvaihtojen yhteydessä.

Martti Syrjälä
osastonylilääkäri
HYKS-Laboratoriodiagnostiikka
Meilahden sairaala
puh. 471 74308